

Библиографија

НАЈВАЖНИЈА ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ ЗА ИСТОРИЈУ ЦРНЕ ГОРЕ XVI И XVII ВИЈЕКА

Библиографске податке историје Црне Горе XVI и XVII века доста је тешко дати. Сем страних публикација, за које упућујемо на *Оглед библиографије о Црној Гори* др Пера Шоћа, искрсава и питање дела и прилога суседних крајева који говоре о Црној Гори овог периода, као и оних који се односе претежно на крај XV или почетак XVIII века где се такође говори о Црној Гори XVI и XVII столећа, или пак на Пећку патријаршију чији је само један огранак била и Цетињска митрополија. Узимајући у обзир све ово, затим некомплетност часописа по нашим библиотекама и кратак рок који ми је стајао на располагању (нешто преко месец дана), јасно је да овде мора бити пропуста. Ипак сам се трудио да дам што потпунију основну литературу која ће моћи да послужи као добар путоказ истраживачима; да укажем на радове и часописе на које је пажња досад била слабо или никако обрађена, да унесем дела која о неким основним питањима садрже добру библиографију. Трудио сам се да унесем све ситније прилоге, јер они садрже драгоцену грађу за многа питања.

За разумевање црногорске историје овог времена неопходно је добро проучити дела Цвијића и његових сарадника: Ердељановића, Јовићевића, Накићеновића, Светозара Томића, Шобајића, чија су испитивања дата у едицији *Насеља и порекло становништва српских земаља*.¹

Као изворни материјал наведени су овде и Гавриловићеви исписи из архива Конгрегације за пропаганду, иако су скоро у потпуности искоришћени од стране Јована Радонића, јер ће за детаљно посматрање многих питања бити потребно и њих консултовати. Треба узети у обзир да је ватикански материјал код Гавриловића дат у препису, а не у фотографијама, па га тим пре треба навести. Наведене су такође збирке Перазића и Трухелке за које се готово није ни знало где се налазе; у овај попис је ушла и Томићева збирка извора која још увек није у потпуности искоришћена.

За црногорску историју овог времена најважнији домаћи материјал налази се у приморским архивима. Али за проучавање Црне Горе као целине, за њену спољну и унутрашњу историју XVI и XVII века схваћену на ширем плану, најважнији материјал налази се у иностранству и према тренутном стању ствари најважније су италијанске архиве — млетачке и ватиканске; можда су исто тако богате и шпанске, али су оне неиспитане и о њима се, углавном, може судити по казивању.

Наши историски институти су мало пажње осветили свом најважнијем задатку — истраживању и објављивању значајне архивске грађе за најнепроученији период наше историје уопште — за турски период. Није потребно нарочито наглашавати колико би се добило да се супротно поступило. Велико Фарлатијево дело *Illyricum Sacrum* има значаја баш због

¹ Видети још и рад Светозара Томића: *Црна Гора, њен значај и њена племена*, објављен у *Гласнику Географског друштва* 14, 1928 г. Затим Петра Шобајића: *Постанак наших племена (Алманах Јужњак, Цетиње 1926.*

сачуваних целих докумената; оригинални материјал који су објавили „Записи“ никакво препричавање не би могло надокнадити. Напротив, Орбинијево дело задаје историчарима тешкоће највише због тога што се не зна шта је у њему чињенички материјал а шта лични суд Орбинија.

За проучавање црногорске историје XVI и XVII века потребно је навести и велика дела о Турском Царству немачких аутора Хамера и Цинкајзена као и Румуна Јорге.

Треба поменути осим њих наше и млађе и старије историчаре у чим се делима налази и преглед црногорске историје: Вл. Ђоровића, Н. Шкерковића, Ђорђа В. Лазаревића, Медаковића, Милаковића, С. Милутиновића. Добру библиографију дао је у овом смислу Момчило Жеравчић у свом доле наведеном раду.

Важно дело о црногорској историји и даље остаје Черногорія Павла Ровинског. Упоредо с њим иде и Радошковићева Римска курија и јужнословенске земље од XVI до XIX века због документације и систематске обраде неких основних питања.

То би била дела на која треба посебно указати; остала значајнија наћи ће се у доле наведеним радовима. О свима њима, у највећем броју случајева, даје корисна библиографска обавештења велики Шоћев О глед библиографије о Црној Гори на страним језицима.

- АНТОЉАК СТЈЕПАН, Неколико података о досељењу Црногораца у Задар и околицу Брибира, *Историјски записи*, књ. VII, 1951.
- БОЖИЋ Др ИВАН, ПАВИЋЕВИЋ Др БРАНКО, СИНДИК Др ИЛИЈА, *Паштровске исправе XVI—XVII вијека*, Цетиње 1959.
- БУТОРАЦ ПАВАО, Писма руског адмирала Матије Змајевића, *Старине*, књ. 41.
- ВАНИНО МИРОСЛАВ, Предлози Бартола Кашића Светој столици за спас и процват католичанства у Турској (1613 и 1614), *Croatia Sacra*, 8, 1934.
- ВИНАВЕР ВУК, Тома Пелеш, један од радника на дизању устанка против Турака крајем XVI века, *Историјски гласник*, орган Историског друштва НР Србије, бр. 3—4, 1950.
- Похара Пераста 1624 године, *Историјски записи*, књ. VIII, 1952.
- Један потомак Црнојевића, *Историјски записи*, књ. IX, 1953.
- Милић Вујадиновић и Михат Томић, *Годишњак Историског друштва Босне и Херцеговине*, IX.
- Дубровачко-албански економски односи крајем XVI века, *Анали Хисториског института Југославенске академије знаности и умјетности у Дубровнику*, Дубровник, св. 1, 1952.
- ВЕСЕЛИНОВИЋ Л. РАЈКО, Арсеније III Црнојевић у историји и књижевности, Београд 1949, посебно издање Српске академије наука, књ. CLI.
- ВУКОСАВЉЕВИЋ СРЕТЕН, Организација динарских племена, Београд 1957, посебно издање Српске академије наука, CCLXX.
- ВУКМАНОВИЋ ЈОВАН, Ношња и оружје бокељске морнарице, *Споменик Српске академије наука CIII*.
- Женска ношња у Доброти, *Споменик Српске академије наука CIII*.
- ВУКСАН ДУШАН, Епоха владика из разних племена; епоха митрополита Данила, Исписи из Цетињског архива, *Записи*, 1937.
- Главарске титуле и главари у Црној Гори од XV до друге половине XIX вијека, *Записи*, јануар 1938.

- ГАВРИЛОВИЋ МИХАЈЛО, Исписи из архива Конгрегације за пропаганду, Архив Српске академије наука, 9260.
- ГРУЈИЋ М. РАД., Василије Јовановић, *Народна енциклопедија* Ст. Станојевића.
- ДЕРОКО АЛЕКСАНДАР, Монументална и декоративна архитектура у средњовековној Србији, Београд, 1953.
- ДИМИТРИЈЕВИЋ СТЕВАН, Локументи који се тичу односа између Српске цркве и Русије у XVI веку, *Споменик Српске краљевске академије XXXIX*.
- Прилози расправи „Одношаи пехких патријарха с Русијом у XVII веку“, *Глас Српске краљевске академије VIII и IX. Споменик Српске краљевске академије XXXVIII*.
- ДИНИЋ Ј. МИХАИЛО, Три француска путописца XVI века о нашим земљама, *Годишњица Николе Чулића*, 1940. XLIX.
- ДРАГАНОВИЋ КРУНОСЛАВ, Massenübertritte von Katholiken zur Orthodoxie, *Orientalia Christiana periodica III*, Рим, 1937.
- Тобожна стјепанска бискупија — ecclesia stephanensis“ у Херцеговини, *Croatia Sacra*, 4, 1932.
- ДРАГИЋЕВИЋ Ј. РИСТО, Везе Зете — Црне Горе са ским примопием, *Записи*, јануар—јун 1935. Цетиње.
- Црнојевића штампарија и двор на Цетињу средином XVII вијека *Историјски записи*, књ. IX, 2, 1953.
- Митрополит Марковић није — Македонца а штампар Пахомије није екавац, *Историјски записи*, књ. XI, 1—2, 1955.
- СТАНОЈЕВИЋ Др. ГЛИГОР, Црна Гора у доба владинила, *Историјски записи*, књ. XI, 1—2, 1955.
- ТОМИЋ Н. ЈОВАН, *Записи*, септембар 1932.
- ДРАГОВИЋ МАРКО, Прилози за историју Црне Горе из времена властике из различних племена, *Старине*, XIX.
- Прилози за историју Боке Которске, *Споменик Српске академије наука XXX*.
- Грађа за историју града Рисна, *Споменик Српске академије наука XVIII*. Неколико докумената о вековној независности Црне Горе, Олмолак из нештампаног пала уређеног по документима „Русија и Црна Гора у XVIII вијеку“, *Књижевни лист*, VII—VIII, 1901.
- Цетињски манастир, *Босанска вила*, август 1910.
- ЛУЧИЋ НИЋИФОР, О јерископији зетској и дабарској, Српског ученог друштва, књ. 57.
- GIANNELLI C. Lettere del Patriarca di Pec Arsenio III e del vescovo Savatie all'Arcivescovo di Antivari Andrea Zmajevic, *Orientalia Christiana periodica*, vol. XXI, I—II, Рим, 1955.
- GELCICH GIUSEPPE, Memoarie storiche sulle Voche di Cattaro, Задар, 1880.
- Storia Documentata della Marinerezza Vochese, Дубровник, 1889.
- БУКИЋ А. — РАДОНИЋ Ј., Три писма српског патријарха Арсенија III Црнојевића, *Летопис Матице српске*, књ. 219.
- БУРЂЕВ БРАНИСЛАВ, Два дефтера црногорског санџака из времена Скендер-бега Црнојевића, *Записи*, 1940.
- Филурџије у Црној Гори у вријеме Скендер-бега Црнојевића, *Записи* 1940,

- Краће и глобе у Црној Гори Скендер-бега Црнојевића, *Записи*, 1941.
- Дефтери за црногорски санџак из времена Скендер-бега Црнојевића. *Прилози за оријенталну филологију и историју југословенских народа под турском владавином*, I, Сарајево. 1950.
- Дефтери за црногорски санџак из времена Скендер-бега Црнојевића. *Прилози за оријенталну филологију и историју југословенских народа под турском владавином*, II, 1951.
- Дефтери за црногорски санџак из времена Скендер-бега Црнојевића. *Прилози за оријенталну филологију и историју југословенских народа под турском владавином*, III—IV, 1952—53.
- О кнезовима под турском управом, *Историјски часопис Српске академије наука*, 1948, I, 1—2.
- О одласку црногорског владике Пахомија у Цариград у другој XVI века. *Историјски часопис*. 1949.
- Турска власт у Црној Гори у XVI и XVII век. Прилог једном нерешеном питању из наше историје. Издање „Свјетлости“. Сарајево 1953.
- Ситни прилози из историје Црне Горе у XVI и XVII век. *Годишњак Историског друштва Босне и Херцеговине*. VI—VII
- Из историје Црне Горе, брдских и малисорских племена. *Радови*, књ. II. Одељење историско-филолошких наука, књ. I, Сарајево.
- Два прилога историји Црне Горе. *Историјски гласник*, орган Историског друштва НР Србије, 1956, 3—4.
- Основни проблеми српске историје у периоду турске власти над нашим народима. *Историјски гласник*, орган Историског друштва НР Србије, 3—4, 1950.
- ЂУРОВИЋ ВИНКО. О конструкцијама кућа од XVI до краја XIX века у којима се налазила залива и о њиховим градитељима. *Споменик Српске академије наука* CIII.
- О зидинама града Котора, *Споменик Српске академије наука* CV
- ЕЛЕЗОВИЋ ГЛИША. Турски споменици. *Зборник за источњачку историску и књижевну грађу*. Серија прва, књига I. Београд. 1940.
- Из цариградских турских архива *Mühimme defteri*, *Зборник за источњачку историску и књижевну грађу*. Серија прва, књига II. Београд, 1950.
- Поводом књиге Бранислава Ђурђевића „Турска власт у Црној Гори у XVI и XVII веку“, *Историјски записи*, књ. X, 1, 1954.
- ЖЕРАВЧИЋ МОМЧИЛО. Једно спорно питање у нашој народној историји, *Историјски записи*, књ. VI, св. 10—12, 1950.
- ЖИВАНОВИЋ ДУШКО. Манастир Подострог у Маинама. *Анали Историског института Југославенске академије знаности и умјетности у Дубровнику*. Година 1955—56, IV—V, Дубровник.
- ЗДРАВКОВИЋ ИВАН. Бујовићева палата у Перасту и њена рестаурација, *Анали Историског института Југославенске академије знаности и умјетности у Дубровнику*. Година 1955—56, Дубровник, IV—V.
- ЗЛОКОВИЋ ИГЊАТИЈЕ. О губицима перашких бродова у борби са гусарима, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, III, 1955.
- ЗЛОКОВИЋ МАКСИМ. Поморство Лепетана, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, II, 1953.
- Поморство Бијеле, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.

- Поморски подвизи бокeљских хајдука, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, V, 1956.
- ЗЛОКОВИЋ МИЛАН, Грађанска архитектура у Боки Которској у доба млетачке власти, *Споменик Српске академије наука СIII*.
- ЈАСТРЕБОВ С. ИВАН, Подаци за историју српске цркве. Из путничких записника, Београд, 1879.
- ЈИРЕЧЕК—РАДОНИЋ, Историја Срба I, Београд 1952.
- ЈОВАНОВИЋ ЈАГОШ, Везе Црне Горе са Русијом од друге половине XVI вијека до данас, *Историски записи*, књ. II, 3—4, 1948.
- Бранислав Ђурђев: „Турска власт у Црној Гори у XVI и XVII веку“, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- КАМБЕР Д., Писмо црногорских и албанских првака папи Павлу V, *Croatia Sacra*, 4, 1932.
- КАННÈ СТ., SAL C., A proposito della lettera del patriarca di Peć Arsenio III all'arcivescovo di Antivari Andrea Zmajević. *Orientalia christiana periodica*, vol. XXII, I—II, Рим, 1956.
- L'azione politica del patriarca di' Pec, Arsenio Crnojević, dal 1682 al 1690, *Orientalia christiana periodica*, vol. XXIII, III—IV, Рим, 1957.
- Arsenio Crnojević nella relazione di due vescovi cattolici nel 1673, *Orientalia christiana periodica*, vol. XXIV, I—II, Рим, 1958.
- КАРАЦИЋ ВУК, Црна Гора и Бока Которска, Београд 1922, издање СКЗ.
- КАТИЋ РЕЉА, О мерама за сузбијање епидемије у црногорском приморју од XV—XVIII века, *Историски записи*, књ. XIV, 1—2, 1958.
- КОВАЧЕВИЋ Љ., Збирка докумената рисанске породице Ђеловића (1689—1724), *Споменик Српске академије наука CI*.
- КОВИЈАНИЋ Р., О бродоградитељу Мишулићу, *Гласник Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.
- КОЈИЋ БРАНИСЛАВ, Изумирање села у Которском заливу и на полуострву Врнци, *Споменик Српске академије наука CV*.
- Из историје насеља Прчањ у Боки Которској, *Споменик Српске академије наука CV*.
- КОСОВИЋ Р. ПЕТАР и МИЛАДИНОВИЋ МИХАИЛО, Трговачки центри и путови по српским земљама у Средњем веку и у турско време. Географско-историска студија, *Годишњица Николе Чупића*, 1900, XX, 1901, XXI.
- КОЛЕНДИЋ ПЕТАР, Андрија Змајевић о патријарху Арсенију III, *Гласник Скопског научног друштва*, II, 1—2, Скопље, 1927.
- КУЈАЧИЋ ЈОВАН, Прилози историји здравствене културе Црне Горе до краја 1918 године, Београд, 1950, посебно издање Српске академије наука, књ. CLXX.
- ЛУКОВИЋ НИКО, Постанак и развитак трговачке морнарице у Боки Которској, Београд, Удружење Бокeља, 1930.
- Бока Которска, Цетиње, Народна књига, 1951.
- Марко Мартиновић, математичар и наутичар, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, II, 1953.
- Поштански саобраћај на Јадрану, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.

- ЉУБИЋ С., Руковијет југославенских листина, *Старине*, X.
 Маријана Болице Которанина опис санџаката скадарског од године 1614. Извештај године 1570 о Арбанској. Извештај XVI вијека у Дубровнику и Арбанској, *Старине*, XII.
- МАРКОВИЋ ИВАН, Словени и папе, Загреб 1903, 1904.
- МАТКОВИЋ Др П., Два талијанска путописа по балканском полуострву из XVI вијека, *Старине*, X.
- МЕДАКОВИЋ ДЕЈАН, Грџика српских штампаних књига XV—XVII века, Београд, посебно издање Српске академије наука, књ. CCCIX, 1958.
- О ретким писаним и штампаним књигама на подручју Воке Которске, *Споменик Српске академије наука* CIII.
- Споменици културе у Воки Которској и њихова заштита заједно са Иваном Здравковићем, *Споменик Српске академије наука* CIII.
- Прилози за историју културе у Воки Которској, *Споменик Српске академије наука* CV.
- О неким старинама цркве у Пријепољу, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, 1956, 3—4.
- МИЈАТОВИЋ ЧЕДОМИЉ, Шта је желео и радио српски народ у XVI веку. Историска студија. *Годишњица Николе Чупића*, 1877, I.
- Један потомак Душановог Богдана, *Споменик Српске академије наука* X.
- МИЈУШКОВИЋ СЛАВКО, Један прилог историји Црне Горе, *Историски записи*, књ. IX, 1, 1953.
- Саслушање једног хајдучког харамбаше, *Историски записи*, књ. IX, 1, 1953.
- Један докуменат о учествовању митрополита Саватија Љубибратовића у биткама Морејског рата, *Историски записи*, књ. IX, 1, 1953.
- Побједа Куча над Сулејман-пашом скадарским 1688 године према актима Которског архива, *Историски записи*, књ. IX, 1, 1953.
- Писма владике Висариона и гувернера Зана Болице—Грбичића о побједи Комана над Турцима 1691 године, *Историски записи*, књ. IX, 2, 1953.
- Племе Никшића у Морејском рату 1684—1699, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Неколико досада непознатих података о црногорском спахији Драгу Никочићу, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Процес против Рада Вукова, сотонићког кнеза, 1686 године у Котору, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- Посредно признање млетачког сената Црногорцима приликом заузимања Херцегновог 1687, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- Никшићки кнежеви Властелиновићи у млетачким дукалима и терминацијама, *Историски записи*, књ. XII, 1956.
- Заоставштина владике Висариона Бориловића—Бајице, *Историски записи*, књ. XII, 1956.
- Једна одлука которског Тајног вијећа у Грбљу из 1512 године, *Историски записи*, књ. XII, 1956.
- МИКЛОШИЋ ФРАНЦ, *Die serbischen Dynasten Crnojević*, Беч, 1891.
- МИЛАШ НИКОДИМ, Св. Василије Острошки. Разјашњење једног питања из Светитељског живота, Дубровник, 1913.
- Православна Далмација, Нови Сад 1901.

- МИЛОВИЋ ЈЕВТО, Зборник докумената из историје Црне Горе (1685—1782), Цетиње, 1951.
- МИЛОШЕВИЋ ДОН АНТОН, Како се владало од давнина у Которској републици и у каснија времена у Котору, *Историски записи*, књ. II, 1—2, 1948.
- Старе ковнице новца у Црној Гори и Боки, *Историски записи*, књ. II, 5—6, 1948.
- Поморска школа у Перасту, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, II, 1953.
- Навала афричких гусара на Пераст 1624 године, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.
- Неки статистички подаци бокељских бродова, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, VI, 1957.
- МИЛОШЕВИЋ Ш. МИЛИВОЈ, Како су се стицала звања у трговачкој морнарици у периоду од 1681 године до данас, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, V, 1956.
- МИЛОШЕВИЋ И. МИЛОШ, Случај харамбаше Луцића и односи Котора и Дубровника, *Историски записи*, књ. IX, 1, 1953.
- Једна поморска битка у XVII вијеку, *Историски записи*, књ. IX, 6, 1953.
- Помен о Бају Пивљанину у Државном архиву у Котору (1684—1685), *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Прилози за монографију Вицка Бујовића, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, III, 1955.
- Прилози трговачким везама бокељских помораца са млетачким тржиштем, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.
- МИХАИЛОВИЋ Ђ. БОЖО, Неколико паштровских исправа и једно писмо владике Данила, *Историски записи*, књ. XIV, 1—2, 1958.
- МОШИН ВЛАДИМИР: Тирилски рукописи манастира Св. Тројице код Пљеваља, *Историски записи*, књ. XIV, 1—2, 1958.
- НЕЖИЋ Др ДРАГУТИН. De pravoslaviv jugoslaviv saec. XVII ad catholicam fidem reversiv nec non de eorum conceptu romanae ecclesiae, Рим, 1940.
- Laudemus viros gloriosos, Croatia Sacra, 20—1, 1943.
- НОВАКОВИЋ СТОЈАН, Хаџи-Калфа или Ђатиб-Челебија, турски географ XVII века, о Балканском полуострву, *Споменик Српске краљевске академије*, XVIII.
- Турско царство пред српски устанак 1780—1804, Београд, 1906, СКЗ 94.
- Требиње, Тврдош и Савина. Писма из хранионице манастира Савине с неколиким приметбама, *Старине*, XVI.
- ONGANIA FERDINANDO, Il Montenegro da relazioni ditori Veneti (1687—1735), Рим, 1896.
- ОПИСАНИЕ ЦРНЕ ГОРЕ (с њ њмецког преведено), Сербски летопис 1846, част 3 трећа.
- ПЕРАЗИЋ Др БОЖИДАР, Исписи из Млетачког архива за историју Црне Горе (1421—1795), Архив Српске академије наука, 9295.
- ПЕТРОВИЋ НАСТАС, Независност Црне Горе, Београд 1874.
- ПИРЛИНГ, Нови извори о Л. Комуловићу, *Старине*, XVI.
- ПРИЦА РАДОМИР, Грађа за историју которске трговине (од 1587—1603 г.), *Споменик Српске академије наука* XIII.

- Грађа за историју бокелске трговине (XVII—XVIII ст.), *Споменик Српске академије наука*, CV.
- РАДОЈИЧИЋ С. П. БОРЂЕ, О штампарији Црнојевића, *Гласник Скопског научног друштва*, XIX, 11, 1938, Скопље.
- Белешке о штампаријама у Црној Гори у XV и XVI веку, *Историски записи*, књ. II, св. 1—2, 1948 г., Цетиње.
- Карактер и главни моменти из прошлости старих српских штампарија XV—XVII века, *Историски записи*, књ. VI, св. 7—9, 1950.
- Књиге на пергаменту из штампарије Божицара Вуковића, *Историски записи* књ. VI, св. 7—9, 1950.
- Две наше библиографске реткости, *Историски записи*, књ. VIII, св. 1—3, 1952.
- Руски и српски текст Василија Никољског из Доње Русије, *Историски записи*, књ. IX, 1953.
- Пахомије „от Црније Гори от Реке“, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Библиотека на Цетињу 1638 године, *Историски записи*, књ. X, 1954.
- РАДОЈИЧИЋ СВЕТОЗАР, Мајстори старог српског сликарства, Београд 1955.
- РАДОНИЋ ЈОВАН, Јероним Пастрић, историк XVII века, *Глас Српске академије наука* 190.
- Штампарије и школе римске курије у Италији и јужнословенским земљама у XVII веку, Београд, 1949 г. Издање Српске академије наука.
- Рад на унији црногорског приморја у првој половини XVII века, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- О Македонцу Мардарију, владници цетињском у првој половини XVII века, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- Дубровачка акта и повеље. Зборник за историју, језик и књижевност српског народа. Издање Српске краљевске академије, треће одељење.
- О Илариону Руварцу, Нови Сад, 1955.
- РАЧКИ ФРАЊО, Изводи за југословенску повијест из дневника Марина м. Сануда за годину 1526—1533, *Старине*, XV, XVI, XIX, XXI, XXIV—V.
- РОВИНСКИ ПАВЛЕ, Черногорска историја пред судом архимандрита Илариона Руварца. По поводу его сочиненія »Montenegrina«. Прештампано из Журнала Министарства народне просвете у Русији, 1900.
- Ободска штампарија на Ријеци Црнојевића у Црној Гори и њен значај на словенском југу, Цетиње, 1893.
- РУВАРАЦ ИЛАРИОН, *Montenegrina*. Прилошки историји Црне Горе, Земун, 1899.
- О каталозима пећских патријараха, *Гласник Српског ученог друштва*, XXIII.
- О пећским патријарсима, Задар, 1888.
- О хумским епископима и херцеговачким митрополитима, Мостар, 1901.
- САМАРЦИЋ РАДОВАН, Један покушај предаје Котора Турцима (1667), *Историски гласник*, 1951, св. 3—4.
- СОЛОВЈЕВ АЛЕКСАНДАР, Contributions a l'histoire du droit de vengeance au Montenegro et en Albanie Venitienne, Архив арбан. ист. IV, 1929.

- Књига привилегија Грбаљске жупе (1647—1763) са Душановим законом, *Споменик Српске краљевске академије LXXXVIII*.
- Паштровске исправе XVI—XVIII века, *Споменик Српске краљевске академије LXXXIV*.
- Попис црногорских племена из године 1592, *Споменик LXXVIII*.
- Грбаљска жупа и грбаљски статут, *Годишњица Николе Чупића, XL*.
- Кажњавање неверне жене у црногорском и византиском праву, *Архив за правне и друштвене науке, XXX*.
- Српске законске компликации XVII века, *Глас Српске краљевске академије CLVII*.
- СТЈЕПЧЕВИЋ ИВО, Котор и Грбаљ. Хисториски преглед (са 1 картом), Сплит, 1941.
- СТАНОЈЕВИЋ ГЛИГОР, Један податак о мирењу Црногораца и Паштровића из 1681 године, *Историски записи*, књ. IX, 1953.
- Црна Гора у доба Кандиског рата (1645—1669), *Историски гласник*. 1953.
- Одговор Брачиславу Ђурђевићу поводом писања „Дужност домаћег црногорског војводе или спахије није постојала у XVI веку“, *Историски гласник*, 1953.
- Један непознати рукопис Маријана Волице о Црној Гори, *Историски гласник*. 1954.
- Црна Гора у доба владике Данила, Цетиње, 1955.
- Прилози за историју Црне Горе и Боке Которске у првој половини XVII вијека, *Историски гласник*, 1956.
- О неким спорним питањима из историје Црне Горе у XVI и XVII вијеку, *Историски гласник*, 1957.
- Сретен Вукосављевић, Организација динарских племена. *Историски гласник*, 1957.
- Сеоба Барана у Истру 1611 године. *Гласник Етнографског института Српске академије наука*, VII, 1958.
- Неколико података о бокељским хајдучима, *Прилози за књиж., историју и полклор*, 1957, 3—4.
- Једна хајдучка молба, *Прилози за књиж., језик, историју и фолклор*, 1958 г. 1—2.
- О везама Боке и Црне Горе у XVI веку, *Споменик Српске академије наука*, CIII.
- Грађа за историју Пераста, *Споменик Српске академије наука*, CV.
- Бајо Пивљанин. Београд, 1956 г. Изд. „Просвете“.
- СТЈЕПЧЕВИЋ ИВО и КОВИЈАНИЋ РИСТО, Један податак о Скендер-бегу Црнојевићу, *Историски записи*, књ. VIII, св. 4—12, 1952.
- Помен о Шћепцу Хераковићу — Његошу, *Историски записи*, књ. IX, 1953.
- Докази о аутономици Црне Горе XVII века, *Историски записи*, књ. IX, 2, 1953.
- Хајдучи у Боки до Морејског рата (1654—1684), *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Неколико података о Томашу Мартиновићу, *Историски записи*, књ. IX, 1953.
- Неколико података о Рувиму Вољевићу, *Историски записи*, књ. IX, 1593.
- Одлука о штампању статута града Котора, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- О Јелисавети Ђорђа Црнојевића, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Помени о његошком кнезу Стјепану, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.

- Први помени Никољ-Пазара и Бијелог Поља, *Историјски записи*, књ. X, 2, 1954.
- Један помен Ријеке Црнојевића крајем петнаестог века, *Историјски записи*, књ. X, 2, 1954.
- Которска галија у одбрани Модоне, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, III, 1955.
- Јероним Византи, јунак од Лепанта, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, III, 1955.
- СТОЈАНОВИЋ ЉУБОМИР, Стари српски записи и натписи. Старе српске штампарије; Београд, 1902.
- ТАЈНЕР А., *Vetera monumenta Slavorum meridionalium*.
- ТОМАНОВИЋ ЈАЗАР, Г. Руварац и Montenegrina, Сремски Карловци 1889 г.
- Иван Црнојевић Господар Зетски. Одговор Ј. Н. Томићу на његову расправу „Црнојевићи и Црна Гора“, Цетиње, 1900.
- О Ивану Црнојевићу. Неколико питања по најновијим подацима. Сремски Карловци, 1903.
- Ко је лагумовао Иванбегов манастир на Цетињу: Турци или Млечичи?, *Ловћенски одјек*, Цетиње, фебруар—март 1925.
- ТОМИЋ ЈАША. Вој на Косову — Сеоба Срба — Црна Гора. — Критика Руварчеве школе, Нови Сад 1908.
- ТОМИЋ Н. ЈОВАН. Црнојевићи и Црна Гора од 1479 до 1528 г. Глас Српске краљевске академије LVIII, LX, LXII.
- О Црногорском устанку у почетку Морејског рата (1684 и 1685), Нови Сад 1903.
- Пећки патријарх Јован и покрет Хришћана на Балканском полуострву, Земун, 1903.
- Грађа за историју Горње Албаније, *Споменик Српске краљевске академије XLII*.
- Грађа за историју покрета на Балкану против Тврџака крајем XVI и почетком XVII века, *Зборник за историју, језик и књижевност*, II одељење, VI, 1933.
- Из историје Црне Горе две расправе: Цетињски владика Висарион, Вадње вече и истрага потурица, Земун, 1901.
- Извештај (которског провидура Николе Ерице) о Млетачком заузећу у Млетачкој Арбанији, Црној Гори, Врдицима и у Херцеговини, са пописом тамошњег људства из год. 1692, *Споменик Српске краљевске академије*, LII.
- Пећки патријарх Арсеније III Црнојевић према Млечанима и Тесару (1685—1695), *Глас Српске краљевске академије LXX*.
- Политички однос Црне Горе према Турској 1528—1684 г., *Глас Српске краљевске академије*, LXVIII.
- Потурица Џафер-ага Тујковић, *Годишњица Николе Чупића*, књ. XXXVII.
- Прилози студији „Црнојевићи и Црна Гора“, *Глас Српске краљевске академије* LVIII, LX, и LXII, *Споменик Српске краљевске академије XLVII*.
- Прилози за покрет Хришћана на Балканском полуострву против Тврџака крајем XVI века, *Споменик Српске краљевске академије XXXI*.
- Састанак и договор Српских главара у Кучима 1614 године ради устанка на Турке, Београд, 1901.
- Црна Гора у почетку XVII века била је заиста потчињена Турцима.

- Прилог Руварчевој Montenegrini, Дело, 17.
Десет година из историје српског народа и цркве под Турцима (1683—1693), Београд, 1902.
- Последње две године живота и рада харамбаше Баја Пивљанина 1684—1685, Београд, 1901.
- Потврде и незнања др Николе Вулића критичара мојих списа, Београд, 1912.
- ТРУХЕЛКА Др ЋИРО, Збирка докумената који се односе на историју Босне и суседних земаља (1592—1885), Архив Српске академије наука, 7893.
- ТУНГУЗ—ПЕРОВИЋ ДАНИЛО, Да ли је у прошлости Црна Гора била политички самостална земља, Записи, књ. XII, 4, 1933.
- ЂОРОВИЋ ВЛАДИМИР, Одношаји између Црногораца и Албаније у почетку XVIII века, Архив за албанску старину, I, 1923.
- Покушај једне дробњачке сеобе 1700 г., Гласник Етнографског музеја XII, 1937.
- Херцеговачки манастири — Требињски манастир Тврдош, Гласник Земаљског музеја у Босни и Херцеговини, 1911 г.
- ФАБЕР Др МОРИЦ, Кратки пријеглед балканских дуодец-државица од XIII до XV вијека, Гласник Земаљског музеја у Босни и Херцеговини за годину 1901.
- Право барских надбискупа на наслов „Примас Србије“, Гласник Земаљског музеја у Босни и Херцеговини за годину 1905.
- ФАРЛАТИ, Illyricum Sacrum VII.
- ФЕРМЕНЦИН Е., Исправе год. 1579—1671 тичуће се Црне Горе и Старе Србије, Старине, XXV.
- НАДРОВИЦS L., Le peuple serbe et son église sous la domination turque, Париз. 1947 г.
- ХАЏИБЕГИЋ ХАМИД, Турски документи Грбаљске жупе из XVII стољећа, Прилози за оријенталну филологију и историју југословенских народа под турском владавином, I, — Сарајево 1950
- Турски документи у Државном музеју на Цетињу, Историски записи, књ. XI, 1—2, 1955.
- Неколико турских докумената о Грбљу у XVII стољећу, Споменик Српске краљевске академије CV.
- ХОРВАТ пл. Др КАРЛО, Прилози за хрватску повијест из архива римских. Старине, XXIV.
- Monumenta historica nova historiam Bosnae et provinciarum vicinarum illustrantia, Гласник Земаљског музеја у Босни и Херцеговини за год. 1909.
- ХРАВАК БОГУМИЛ, Вести о утврђивању Херцегновог 1508 и 1493—1494 године, Историски записи, књ. IX, 1953.
- Куга у балканским земљама под Турцима од 1450 до 1600 године, Историски гласник, 1957 г., 1—2.
- Прошлост Пјеваља по дубровачким документима до почетка XVII стољећа, Историски записи, књ. XI, 1—2, 1955.
- ШЕРОВИЋ Др ПЕТАР, О поморству Боке Которске, Братство 1925, XIX.
- Једна бокељска верзија о Бијелом Пољу, Историски записи, књ. 1—2, 1948.

- Још о распрострањености личног имена Његош у Боки, *Историски записи*, књ. II, 1—2, 1948.
- Суђење по Душановом законуку у XVII вијеку у Перасту. (Пригодом 600-годишњице Душановог законика), *Историски записи*, књ. IV, 4—6, 1949.
- Још један случај примјене Душанова законика у Перасту у XVII вијеку, *Историски записи*, књ. VIII, 1—3, 1952.
- Палача Ивана Црнојевића у Котору, *Историски записи*, књ. VIII, 1—3, 1952.
- О натписима из манастира Прасквице, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Једна дозвола хајдучким харамбашама да могу упадати у турску земљу, *Историски записи*, књ. X, 1, 1954.
- Борбе с Турцима око Херцеговог до његовог коначног ослобођења год. 1687, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.
- Мегдан Вицка Бујовића и херцеговачког капетана Осман-аге Ибрахимагића, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, IV, 1955.
- Паштровићи, њихово племенско уређење и поморска традиција, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, V, 1956.
- Нико Лазаревић, грљански кнез и јунак из разних ратова, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, V, 1956.
- Пераштани као чувари старосрпске, а затим млетачке ратне заставе, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, V, 1956.
- Которска морнарица, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, VI, 1957.
- Подаци о поморству Крушевица, Јошице и Ђурића у Боки Которској, *Годишњак Поморског музеја у Котору*, VI, 1957.
- О генеалогии породице иконописца Димитријевића — Рафајловића, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, 1957 г., св. 3—4.
- Историски мач Вукше Стјепановића у Перасту, *Споменик Српске академије наука*, CV.
- Бијела (старине и порекло становништва), *Споменик Српске академије наука*, CV.
- ШИМРАК ЈАНКО, Василије Јовановић (Острошки), Макарска, *Нова ревија*, X.
- De relationibus Slavorum meridionalium cum Sancta sede Romana Apostolica saeculis XVII et XVIII.
- ШКРИВАНИЋ ГАВРО, Црквени летопис из XVII века барског надбискупа Андрије Змајевића — Пераштанина, *Историски записи*, књ. X, 2, 1954.
- ШОБАЈИЋ ПЕТАР, Погрешна тумачења постанка динарских племена, *Гласник Етнографског института Српске академије наука*, II—III, 1953—1954.
- STADTMÜLLER G., Das albanische Nationalkonzil vom Jahre 1703, *Orientalia christiana periodica*, vol. XXII, I—II, Рим, 1956.
- ШУФЛАЈ МИЛАН, Срби и Арбанаси, Београд 1925.

Богољуб Петковић